

сн. Илия Мичев На стр. 7

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПЪРВИ НАЦИОНАЛЕН УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС ЗА ИЗОБРЕТЕНИЯ СЕ ПРОВЕДЕ В КАЗАНЛЪК

Инициатори на творческата надпревара са Технически колеж – Казанлък, и „Арсенал“ АД

В първия по рода си национален конкурс, организиран със съвместните усилия на Технически колеж – учебна база Казанлък към Технически университет – София, и „Арсенал“ АД под наслов „Моето изобретение, което ще промени света“, се включиха със свои изобретения девет ученици от Казанлък, Рудозем и Мадан. Сред участниците преобладаваха възпитаниците на казанлъшката Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“, която през 2025-а чества 100 години от своето основане.

Конкурсът бе насочен към момчета и момичета от 8 до 12 клас с интереси в сферата на техниката и технологиите. Основната идея е да се даде възможност на младите хора да представят своите виждания, творческо мислене и технически умения за постигане на един по-добър свят. В своите проекти учениците заеха теми, свързани с опазване на околната среда, земеделие, авиация, изкуствен интелект.

Първо място спечели Христо Христов от Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ със своето изобретение „Малогабаритна техника“, което е направил с помощта на своя баща. Христо е в 11 клас на специалността „Машини и системи с ЦПУ“. Второ място бе отредено също на ученичка от Механотехникума – Теодора Саръиванова. Тя се представи с разработена безплатна платформа SAAS за използване на изкуствен интелект за генериране на текст, аудио, фотографии и код. Теодора е ученичка от 12 клас по специалността „Компютърна техника и технологии“.

На стр. 3

Участници и жури в първия конкурс за ученически изобретения

НИКОЛАЙ УЗУНОВ: ОТ УЧЕНИК РАБОТА В „АРСЕНАЛ“

От 1988-а е в „Арсенал“, вече 37 години. Още незавършил средното си образование, едва 18-годишен, започва в цех 120 на Завод 6 при Минчо Киров. След като изкарва двете години задължителна казарма, отново се връща в предприятието и отново в цех 120, но сега в Завод 2 при Христо Славов и Иван Белчев. Така започва своя разказ за трудовия си път единствено и само в „Арсенал“ Николай Узунев, дежурен монтьор по поддръжката в цех 110 на Завод 3. Николай е преживял големите стачки в Казанлък, в които главно действащо лице бяха арсеналци, преживял е тежкото начало на 90-те години, когато работата намалела и хората били изпращани на бригади в други цехове – така се наложило да обиколи почти целия Завод 2. И в Завод 1 е работил по монтажа на зенитното оръдие. Преминал през неспокойните времена

на съкращения и несигурност, но въпреки трудностите, не се разделил с „Арсенал“. В трудовата му книжка са отбелязани 9 години на първа категория труд – само 1 година не му стигнала да направи необходимите 10. Работил още 20 години на втора категория труд, а сега е в Завод 3. Приема го Алексей Богданов, за когото казва: прекрасен човек и голям професионалист.

На стр. 5

ИНЖ. АНГЕЛОВА ОТ АЛЕЯТА НА СЛАВАТА

Инженер Диана Ангелова, ръководител на звено в 5/305. Иначе казано, конструктор в КАПП (Комплексна автоматизация на производствените процеси) на „Арсенал“ АД – един от центровете на техническата мисъл в дружеството. Само това е достатъчно като кодови думи за работещите в предприятието, за да си представят Диана като един от специалистите, отговорни за сложните технически разработки във фирмата – опитни инженери, креативни конструктори, технолози, които решават неочичайни задачи с хъс и увереност.

На стр. 2

НОВО!

Дигитален Ваучер Храна

Социална придобивка от ново поколение, с която работодателите мотивират служителите си, пестят време и оптимизират разходите си.

100% дигитално решение, с което служителите:

- + Плащат лесно и бързо с телефон или пластика
- + Имат достъп до мобилно приложение
- + Следят баланса и разплащанията си

Идънред България е оператор на ваучери за храна и лидер в предплатените корпоративни решения за служители.

За повече информация сканирайте QR кода или посетете: www.edenred.bg/edenred-plus/voucher-hrana

ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ ЗА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика е тук: www.zakazanlak.bg

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Ресторант Орешака Казанлък

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

„НИМЕКС“ ЕООД

ЕИК 123094839

Ресторант „Орешака“

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

- Хигиенисти;
- Сервитьори;
- Готвачи;
- Управители.

Необходим документ при кандидатстване:
* Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

От стр. 1

ИНЖ. АНГЕЛОВА ОТ АЛЕЯТА НА СЛАВАТА

Но има и още, инж. Ангелова не спира до тук. Когато става дума за професионално развитие в работата, която обича, тя граници няма – продължава да учи, не се плаши от трудното и чертае планове с оптимизъм. Логично, тя е част от Алеята на фирмената слава. При това – едва шест години, откакто решава да замести родния Сливен с Казанлък. Заради „Арсенал“.

„Арсенал“ е голяма фирма, тук всичко е друго“, разбира инж. Ангелова веднага след идването си тук. С опита на инженер-конструктор от други по-малки фирми, където преобладаващо се решават предимно рутинни технически задачи, Диана е привлечена от самото начало от възможността в КАПП да се развива бързо като добър специалист. Признава, че приспособяването в началото не е лесно, но с помощта на колежите това минава бързо. Непременно иска да благодари: „Радвам се, че тогавашният ръководител-направляващ инж. Васил Вълчев ми гласува доверие и ме прие в отдела!“, спомня си тя интервюта за работа, което ѝ отваря новите хоризонти в професията. Вълчев ѝ възлага нелеки, но интересни задачи, извън шаблона, което инж. Ангелова много цени.

Списание продължава с уважителните думи към днешния замест-

ник на инж. Вълчев – инж. Венцислав Милков, който не спира да я подкрепя и окуражава в трудните задачи с разбиране и търпение. Той е

Диана Ангелова получава отличията си от изпълнителния директор на „Арсенал“ АД и „Арсенал-2000“ инж. Христо Ибушев

и човекът, насочил Диана към новата специалност на магистърската програма на Технически университет – Габрово, разработена специално за „Арсенал“ – „Роботизирани модули и системи за автоматизация“. Курсът, в който инж. Ангелова се записва, е двегодишен. Предстои вторият му семестър. Голямото удобство на обучението е подсилено от „Арсенал“ с провеждането

на лекциите на място във фирмата, където ще се води и част от практиката. Заниманията са в четвъртък и петък в рамките на платен ученически отпуск за 16-имата оръжейници, студенти по програмата. Упражненията са през уикенда в Габрово. Диана не се колебае, започва отново да учи. Мотивирана е от актуалното техническо съдържание, което се предлага – инженерният анализ е нейна слабост. Обучението дава знания по якостни изчисления, има и симулации – все предизвикателства, с които практиката в КАПП ще я среща в бъдеще. Защото тук всичко е уникално само по себе си и инженерните проекти не се повтарят.

Бъдещето „Арсенал“ – КАПП

Инж. Ангелова, която сега ръководи малък екип от конструктори, вижда бъдещето си само тук. Знае, че малко са фирмите у нас, които предлагат такова сложно разнообразие в конструкторската работа, справянето с което те прави отличен професионалист. Тя иска точно това. От малка. „Винаги съм знаела, че ще стана инженер!“, изненадва с откровението си Диана, докато разказва за първите си стъпки край металорежещите машини. Дядо ѝ я взима на работа със себе си в дългите летни ваканции, а по-късно я насочва към Математическата гимназия в Сливен. „Открай време обичам математиката! Дядо каза: „МГ!“.

Записва профил „Физика“ в училище, а после – Технически университет, филиал Сливен. „Дядо беше много щастлив!“. Дядото вдъхновител е някогашен отличник на випуска в Сливенската мъжка гимназия, но го спират от висше.

Внучката му връща радостта от професионалната реализация години по-късно

За нея помага и житейската среща с инж. Иван Станев. От него е научила много, почти всичко в конструирането на терен. И сега, когато той е началник на отдела, продължават да обсъждат всички задачи. „Той е човекът, който подсказва точните решения“, споделя с благодарност инж. Ангелова. Развитието си в КАПП тя признава, че дължи и на неговия предшественик Кольо Стойчев: „Разбрахме се, дори с поглед. Никога не съм

към целия екип на отдела, с който вече са си близки не само в работата. Подкрепят се за всичко. Човешкото отношение е другото, което Диана харесва тук, освен професионализма на своите колеги: „Благодаря на всички, които ме приеха така добре, чувствам се добре сред тях!“, държи да каже тя, непременно отбелязвайки имената на предшествениците си Мария Яръмова, чиято ръководна работа сега поема и Атанаска Недкова – безценният помощник качествено контрол, от чийто незаменим опит инж. Ангелова научава много.

За всичко това Диана говори тихо и с малко думи. Типичен човек на техниката: точно и ясно. Нама представя как се е наредила сред отличниците в Алеята. Само предполага: „Участвах в решаването на една специфична задача...“. Специфичните задачи, явно, са по неин вкус. Има слабост и към чуждите езици. Посещава фирмения курс по английски за напреднали, който върви в момента. Всяка сутрин слуша новини на английски – ей така, за събуждане. После денят следва бързото темпо на конструкторите в КАПП, а вечерта – уютна на домашната почивка. Има дни и за родния град – не е далеч, връща се, когато може. Обича да пътува, да търси новото на преживяванията в чужбина. Другото е Казанлък, „Удобен град, в който всичко е близо“. Но признава, че още има в какво да го опознава. Време има: „Работата е страшно интересна! Много се радвам, че съм тук!“. Тя остава.

Диана Рамналиева

имала такъв началник! Умен, начетен, с една дума схваща идеята!“. „В КАПП е важно да имаш с кого да обсъдиш, за да дойдат добрите решения“, казва отличничката от Алеята с признание

СЪСТЕЗАНИЕ „АРСЕНАЛ“ – ДОМ ЗА ДОМИНО

За трета поредна година в Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ се проведе състезанието „Арсенал – дом за ДОМИНО“. Надпреварата за теоретична подготовка и практически умения сред възпитаниците на Механото от 11 и 12 клас по двете специалности „Мехатроника“ и „Машини и системи с ЦПУ“ се организира по инициатива на „Арсенал“ АД, където се осъществява и дуалното обучение. Именно програмата за дуално образование, която стартира през 2015 година в ПГ „Иван Хаджиенов“ по българо-швейцарския проект ДОМИНО, дава и заглавие на самото състезание. То е първо по рода си, като инициативата е свързана с дългогодишното партньорство между „Арсенал“ и Механотехникума и цели да засили интереса на учениците към специалните предмети и към професията машиностроител. Състезанието се провежда в традиционния Месец на професиите в гимназията.

На 18 и 25 март 2025 г. се проведе надпреварата, като на 18 март се включиха ученици от специалността „Машини и системи с ЦПУ“, а на 25 март – от специалността „Мехатроника“. Състезанието премина в два етапа – теоретична и практическа част, като теоретичната част включва тестови въпроси, а прак-

тическата – чертеж на детайл с компютърна програма AutoCad, по задание от „Арсенал“.

Комисия с представители от училището и дружеството оценява работите на състезателите, а победителите ще получат награди, осигурени от „Арсенал“ АД. Тържеството по връчване на отличията ще се проведе след пролетната ваканция на учениците.

АКАДЕМИЯТА ЗА ТАЛАНТИ В С. РОЗОВО ОТВАРЯ ВРАТИ

На 30 март 2025 г. в село Розово ще бъде официално открита Академията за таланти. Създаването на Академията е подкрепено от Община Казанлък с идеята да бъде привлекателно място за извънкласни дейности, личностно и социално развитие на деца и младежи в областта на изкуство, наука, спорт, технологиите и социалното предприемачество. Официалната част започва в 11 часа, а след нея, от 12 до 15 часа, ще се проведат творчески работилници и демонстрации. Очаква се тържеството да бъде уважено от представители на местната власт, народни представители, меди, родители и деца. То е отворено за всеки желаещ да стане част от събитието.

Преди по-малко от 2 години, на 13 септември 2023 г., в някогашното училище на с. Розово пред широката общественост бе представен проектът „Академия за таланти“. До този момент, от 2019 година, бяха извършени редица дейности по цялостния ремонт и обновяването на сградата със средства по „Красива България“ и съфинансирани от Общината, но предстоеше още работа. В подкрепа на проекта „Академия за таланти“, с цел неговото успешно завършване, лично дарение тогава направиха семейството на генералния директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев, съпругата му Силвия Ибушева и техните синове Николай и Мартин Ибушеви. Семейството дари 40 000 лева за каузата талантиливи български деца да намират тук подходящи условия за своето развитие.

Старото училище в Розово „Св. Св. Кирил и Методий“ е построено през 1912 г. В началото на 90-те на 20 век на негово място започва изграждането на нова сграда, която е завършена през 1997 г. В най-добрите времена училището обучавало по 300 ученици от 1 до 8 клас. Но от 2007 г. в него не постъпват деца и през

2009-а окончателно е затворено. Кметът на с. Розово, който е учил тук, прегръща идеята то да се превърне в Академия за таланти, която да върне към живот сградата, предназначена за просвета и духовност. Проектът на Академията е на арх. Николай Николов, екславен архитект на община Казанлък, и неговия син арх. Лъчезар Николов. Концепцията, представена на общественото обсъждане, е на Даниела Северинова. По предложение на кмета на с. Розово Венцислав Колев бе избран Обществено съвет. Към днешна дата проектът се управлява от СНЦ „Естествен интелект“.

Юлия Младенова

От стр. 1

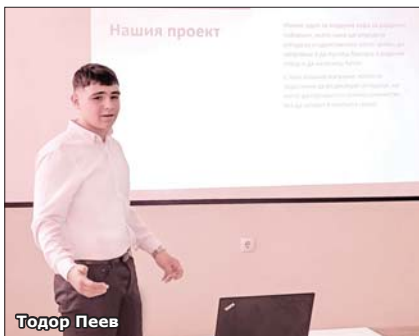
ПЪРВИ НАЦИОНАЛЕН УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС ЗА ИЗОБРЕТЕНИЯ...

Победителят Христо Христов

Теодора Саръиванова

Тодор Пеев

Трето място завоюваха братята Стоян и Тодор Пееви, като презентатор бе осмокласникът от Математическата гимназия в Казанлък Тодор Пеев. Брат му Стоян е в 11 клас на ПГ „Иван Хаджиенов“. Двамата са разработили идеен проект на Модерна кофа за разделно събиране на отпадъците с цел ефективното им рециклиране и опазване на околната среда.

Останалите участници също представиха интересни разработки. Дванадесетокласниците Делян Младенов и Калоян Златев от специалността „Мехатроника“ на Механотехникума показаха механичен брояч. Теодор Пашов от 10 клас на същото училище, специалност „Машини и системи с ЦПУ“, представи радиоуправляем багер с хидравлично задвижване. Младешът подчерта, че всичко е изработил сам в своята работилница, но преди това е изчел много техническа литература. Неговото послание е да се подкрепя моделизма сред подрастващите, защото в създаването на работещи модели се ползват нови технологии и се развива техническата мисъл.

Златан Недков от 12 клас на специалността „Компютърна техника и технологии“ на Механото представи 3D-модел на Airbus A320neo, използвайки програма Blender.

Седмокласникът Александър Хаджийски от Профилирана природо-математическа гимназия „Никола Обрешков“ – Казанлък бе представил проект „Самолетите на бъдещето“. Със свои разработки участваха и две момичета от Мадан и Рудозем. Десислава Кехайова от 10 клас в Рудозем е изпратила проект за зелената енергия, наречен Green Flow, а Янислава Шикова от Мадан – проект на съоръжение за каране на кънки на лед от деца и възрастни с увреждания.

Комисията по оценяване на проектите бе в 6-членен състав със съпредседатели доц. д-р инж. Деница Згурева – Филипова, директор на Технически колеж към Технически университет – София, и инж. Владимир Чучумишев, ръководител-направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в „Арсенал“ АД. Членове на комисията бяха доц. д-р Калин Филипов от Технически университет – София, Енергомашиностроителен факултет, ръководител на катедра „Топлоенергетика и ядрена енергетика“; доц. д-р Пламен Угринов, Технически колеж, учебна база – Казанлък към Технически университет – София, гл. ас. д-р инж. Гаял Здравчева, Технически колеж, учебна база – Казанлък към Технически университет – София; гл. ас. д-р Багрян Маламин, Технически колеж към Технически университет – София. Според двамата съпредседатели, изборът на журито е бил труден, предвид представените различни идеи и показаната креативност на участниците.

Събитието бе уважено от началника на Регионалното управление на образованието в Стара Загора Милена Йолдова, заместник-кмета на община Казанлък Аксения Тилева, представители на бизнеса и на училищата с участници в конкурса, приятели и родители на самите състезатели.

Награди на спечелилите първите три места бяха връчени от доц. Згурева и инж. Чучумишев. Те са осигурени от Технически университет в София и „Арсенал“ АД, а всички участници получиха раници и фирмени подаръци от „Арсенал“ АД.

По думите на доц. Деница Згурева, независимо от мотото на конкурса, тези, които ще променят света, са младите и креативни хора, каквито са участниците в конкурса, разработили и представили настоящите си изобретения, и които ще продължат да надграждат знанията и уменията си.

Юлия Младенова

Златан Недков

Делян Младенов и Калоян Златев

Теодор Пашов

ХРИСТО ХРИСТОВ ОТ МАЛЪК СЕ УВЛИЧА ПО МАШИНИТЕ

Христо Стефанов Христов от Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ спечели журито в първия национален конкурс за ученици „Моето изобретение, което ще промени света“, освен с представената малгабаритна техника за обработване

ка в „Арсенал“. Той е трето поколение арсеналец – родителите му Стефан и Теодора работят в 5/610 на дружеството. Баща му Стефан е завършил Механотехникума със специалност „Роботизация на гъвкави автоматични производствени системи“

и от 9 години е оператор на програмни машини с ЦПУ в 5/610. Арсеналец е и дядо му по бащина линия, на когото е кръстен и носи трите имена. А семейната традиция, свързана с Механотехникума, е още по-отдавна – освен тримата, и пращадото на Христо е завършил казанлъшкото Механотехническо училище, което тази година чества 100-ия си юбилей.

„Увличам се по машините от малък, – споделя единадесетокласникът. – Няма колебания за Механото, но първо мислех да кандидатствам в специалността „Компютърна техника и технологии“. Истината е, че харесвам машините,

това ме влече. Доволен съм от специалността, която избрах и уча сега. Вкъщи с тате и дядо обсъждаме и заедно правим много неща“.

Бил във 2-3 клас, когато се запалил по колелетата – първото, което получил от родителите си, било „Балкан“-че, като на негов приятел. А от 6-7 клас започнал да ремонтира стари велосипеди, шурири, търкал, сменял части, освежавал ги, докато заблестят като нови. Само за няколко години през ръцете му минали 28 велосипеда, като 5 е отделил за себе си. Два от неговата колекция са много стари, но благодарение на сръчните му ръце са напълно съхранени. Продавал стар, но реновиран от него, велосипед на ретромузея във Варна. Дотолкова се специализирал в тази дейност, че докато в началото шуририл едно колело за половин година, днес това му отнема не повече от един ден. Фамилията притежава и моторен велосипед „Балкан – 50“, произведен през 1969 година. Веднъж баща му Стефан основно го ремонтирал, а Христо го реновира втор път по време на лятната си ваканция в 8 за 9 клас.

Колелото и днес си остава неговото любимо превозно средство – винаги, когато има време, кара

до Голямо Дряново, където има приятели, хем на разходка, хем да свърши нещо полезно. А полезното за Христо е доста странно за момче на неговите години в днешния дигитален свят. Когато бил в 10 клас, започ-

Семейство Христови

нал да се занимава със земеделие. Тъй като цялата фамилия живее основно в близкото село Дунавци, се налагало като по-малък да ходи с баба си и дядо си по полето. Не му харесвало. Но любовта към машините провозирала и интереса му към

земеделската работа. Харесал малкото тракторче на съседите и се „запалил“. Първата година на 300 квадратни метра посадил картофи и посял царевича, сега значително увеличил площите – половин декар картофи и 4 декара овес. Чете много за отглеждането на различни култури, прилага го на практика, гледа клипове за земеделска техника и механизация на селското стопанство, сам си майсторил машини, с които да обработва земята. Помага и на своите приятели – семейството от Дунавци, които са основната причина да заобича земеделието – до степен, че вижда бъдещето си в агрономството.

„Обичам старите машини, доста ми е удоволствие да ги ремонтирам, да им дам нов живот, – признава зеленоокото момче, – но земеделието ме зарежда с енергия“. А докато учи в Механото, не пропуска нито едно събитие, свързано със специалността му. След конкурса, където стана победител, участва в последното издание на състезанието за техническа грамотност, организирано през м. март от „Арсенал“ АД и ПГ „Иван Хаджиенов“ – „Арсенал – дом за ДОМИНО“. Защото традицията, която следват вече четири поколения, няма как да го подмине.

Юлия Младенова

Всяка седмица в сряда и четвъртък Христо е на практика в „Арсенал“

на земеделска земя в труднодостъпни райони, но и с непланираното си поведение по време на презентацията. 11-класникът от паралелката „Машини и системи с ЦПУ“ на Механото два дни всяка седмица е на практи-

„Арсенал“ АД – Казанлък ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ ЗА НУЖДИТЕ НА ЗАВОД 6

следните работници и специалисти:

Стругар – 6 души, необходимо образование – средно, необходими умения – самостоятелна работа;

Фрезист – 2 души, средно образование, самостоятелна работа;

Шлайфист – кръгъл шлайф – 4 души, средно образование, самостоятелна работа;

Координатчик – 2 души, средно образование, самостоятелна работа;

Шлосер – инструменталчик – 2 души, средно образование, самостоятелна работа;

Заточник – режещ инструмент – 2 души, средно образование, самостоятелна работа;

Технолог – 2 души, висше образование, самостоятелна работа.

Инж. Ивайло Арнаудов, директор на Завод 6,
тел. 0885 079187

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ ЗА НУЖДИТЕ НА ЗАВОД 12

следните работници и специалисти:

Началник-цех ВиК – 1 човек, необходимо образование – средно/висше, необходими умения – по длъжностна характеристика;

Заместник-ръководител, обособено производство ВиК – 1 човек, средно/висше образование – по длъжностна характеристика;

Инженер ВиК – 2 души, висше образование – по длъжностна характеристика.

Срок за набирание на кандидати за посочените позиции – 01.05.2025 г.

Инж. Кънчо Крачанов, директор на Завод 12,
тел. 0885 079202

„АРСЕНАЛ“ АД

Предлага работа за ЕЛЕКТРОНЧИК

Местоположение: гр. Казанлък

Тип на заетост: Пълен работен ден

Ние, „АРСЕНАЛ“ АД, търсим мотивирани и талантиви електрончии, които да се присъединят към екипа ни. Ние сме отворени към кандидати от всички нива на опит, които могат да демонстрират умения за разработване на схеми и печатни платки.

Образование и квалификация:

• Висше образование: електроника, електронно-изчислителна техника, мехатроника.

Допълнителни изисквания:

• Опит в разработване на схеми и печатни платки, умение за работа с приложен софтуер за разработване на схеми и печатни платки

Личностни качества:

- Отлични аналитични умения и способност за решаване на проблеми.
- Добри комуникативни умения, лоялност, отговорност и способност за работа в екип.
- Способност да работите със срокове и да се справяте с множество задачи едновременно.
- Поддържане на документацията за разработените приложения.

Предимства:

- Добра компютърна грамотност, познания в програмни езици и технологии
- Владее на английски език
- Възраст от 22 до 55 години.

Ако смятате, че отговаряте на изискванията и искате да се присъедините към нашия екип, моля, изпратете своето CV и мотивационно писмо на адрес: kadri@arsenal-bg.com

Лице за контакт:

Росен Русев, Направление „Автоматизация на инженерните процеси“

Тел: +359885397096 ; +359898423265

„АРСЕНАЛ“ АД

Предлага работа за ОХРАНИТЕЛ

Местоположение: гр. Казанлък.

Тип на заетост: Пълен работен ден /на смени/

Ние, „Арсенал“ АД, търсим мотивирани хора, които да се присъединят към екипа ни. Ние сме отворени към кандидати от всички нива на опит, които могат да демонстрират умения за безкомпромисност и работа в екип.

Образование и квалификация:

- Средно образование.

Допълнителни изисквания:

- Кандидатът да е български гражданин и да не е осъждан.

Личностни качества:

- Аналитични умения и способност за решаване на проблеми;
- Добри комуникативни умения, лоялност, отговорност и способност за работа в екип;
- Способност да работите със срокове и да се справяте с множество задачи едновременно.

Предимства:

- Притежаване на разрешително за носене на оръжие;
- Кандидатът да е работил в системата на МО и МВР.

Лице за контакт:

Емил Симеонов, ръководител на отдел „Охрана“; тел.: 0884/604 490

„Арсенал“ АД

Предлага работа за

ИНЖЕНЕР ХИМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ В ЗАВОД 4

ЗАДЪЛЖЕНИЯ:

1. Разработва нови технологии и подобрява съществуващите, с цел увеличаване на производителността на труда и намаляване на разходите на основни и спомагателни материали, ел. енергия и др., оказващи влияние на качеството и себестойността на произвежданата продукция в областта на корозионната защита на готовата продукция съобразно изискванията на нормативно техническите документи;
2. Постоянно контролира качеството на различните покрития и консервация на корозионна защита, обуславящи пригодността на готовата продукция за удовлетворяване на изискванията в съответствие с предназначението ѝ;
3. Извършва необходимите разчети за химикали и другите материали, необходими за изпълнение на утвърдените технологии и оформя съответната документация и ги представя за утвърждаване по съответния ред;
4. Анализира и систематизира получените резултати от измервания и изпитване на готовата продукция и информира за тях ръководителя на отдела;
5. Участва при разработването и внедряването на нормативно техническите документи за използваните в производството суровини и материали, както и при установяване на разходните норми и допустимия брак в производството;
6. Анализира произтичащите от качествата на суровините и материалите и от съблюдавания технологичен режим причини за допуснатия брак и дава предложения за тяхното отстраняване;
7. Участва в приемателните комисии при извършване на ремонти на оборудването и съоръженията и дава мнения относно качеството на извършваните ремонти;
8. Провежда текущ контрол по състоянието на технологичното оборудване и уведомява ръководителя на отдела за установени нередности;
9. Участва при съставянето на актове и протоколи за качеството на материалите и за допуснатия в производството брак и ги подписва.

НЕОБХОДИМА КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

1. Да знае техническата и технологическата документация на производството;
2. Да знае нормативните актове и вътрешните инструкции, определящи изискванията за качествените параметри на готовите изделия;
3. Да знае реда и изискванията за извършване на химико-физическите измервания, анализи и изпитвания в хода на производството;
4. Да знае стандартите, нормативите и други изисквания за оформяне на резултатите от извършените химически изследвания и анализи.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

1. Висше образование, специалност „Химия“;
2. Стаж по специалността – 1 година;
3. Да познава нормативните актове, свързани с българските държавни стандарти.

Работещите в „Арсенал“ ползват всички придобивки от социалната програма на дружеството, включително ежемесечните ваучери за храна, празничните бонуси и бонусите към работната заплата.

Желаещите да кандидатстват могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД: www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от **Офис № 1 „Пропуски“ на Централния портал на дружеството в Казанлък бул. „Розова долина“ № 100 или в **Офиса на „Арсенал“ АД в Стара Загора – бул. „Цар Симеон Велики“ № 118.****

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в посочените офиси в Казанлък и Стара Загора.

Всички позиции, за които „Арсенал“ АД търси работници и специалисти, са публикувани на фирмения сайт:

<https://www.arsenal-bg.com/jobs>.

Тел. за контакти: 0882987799; 0882987754; 0431/57747; e-mail: kadri@arsenal-bg.com

Мехмед Исмаил от 2/190:

ЦЯЛОТО МИ СЕМЕЙСТВО Е АРСЕНАЛСКО

Мехмед Исмаил е родом от село Дъбник, община Поморие, но повече от десет години работи като барман и сервитьор на различни места по Черноморието. Работата е инте-

Мехмед Исмаил

ни живее в Бузовград, а от 2015-а е част от голямото арсеналско семейство. Той е настройчик в 2/190 – Автоматичните роторни линии за производство на боеприпаси за огнестрелно оръжие. Всички членове на фамилията му са също неразривно свързани с „Арсенал“ АД.

Мехмед е сред отличните в Алетия на трудовата слава

„Всеки район от страната си има своя специфика, свой поминък. Селото ни е на десетина километра от брега на морето и някак, съвсем естествено, се насочил към туристическия бранш“, разказва той.

Завършва Професионална гимназия по туризъм в курорта „Слънчев бряг“ и десетина

години работи като барман и сервитьор на различни места по Черноморието. Работата е инте-

с обстановката тук, че когато лятото отидем в Дъбник, след няколко дни ми домъчнява за Казанлък. Защото тук създадохме своя дом, устроихме живота си, намерихме спокойствие, сигурност и приятели, което е най-важното. Накратко казано, благодарни сме за това, което сме постигнали, на хората, които са до нас – роднини, приятели и колеги“, споделя Мехмед.

Тук се раждат и децата им – през 2011-а синът Денис, а през 2020-а и дъщерята Мели-

ска. Има и известна заменяемост – аз, например, мога да работя и като оператор, и като настройчик“, обяснява Мехмед.

Всеки член от семейството е свързан с „Арсенал“

Първи в дружеството постъпва Мехмед, след него Велина – в цех 160 на Завод 2. „Още щом пристигнах тук, разбрах какво означава оръжейната фирма за живота и за казанлъчани. Покойната майка на Велина, Марияна, е работила в Завод 1. Аз постъпих на работа в цех 190 на Завод 2, където работя и в момента. За тази нова за мен професия много ми помогнаха старите работници, както и ръководството. Някои от колегите са ветерани, почти от първия пуск на производството в цеха. Поддържането на роторните линии е процес, в който всеки от нас има своя роля – оператори, настройчици, техници. В минута се произвеждат над 200 детайла, а всяко отклонение от зададените параметри би довело до бракуването на много бройки от тях. Всички в цеха са много добри професионалисти,

има и известна заменяемост – аз, например, мога да работя и като оператор, и като настройчик“, обяснява Мехмед.

Според него, най-важното е, че работата в „Арсенал“ АД е така организирана, че максимално осигурява комфорта на работниците и служителите. В предприятието

отпуските, осигуровките, почивните дни, социалните придобивки са ясно регламентирани

Това е доста по-различно

Цялата фамилия на Мехмед е арсеналска

от времето, когато е работил в туристическия бранш. Дет-

ската градина на територията на предприятието също е много голям плюс. „Сега работим редовна смяна, дъщерята е в градината. Когато свършим работа, си я взимаме и това много ни улеснява. Синът ни също е минал през арсеналската детска градина. Сега е ученик в ОУ „Никола Вапцаров“, в момента играе и в юношеската формация на ФК „Арсенал-2000“. Издържката на младите футболисти също изцяло се поема от дружеството. Така че, може да се каже, че цялото ни семейство е арсеналско“, споделя още Мехмед.

Другото голямо предимство, което той много цени, е възможността за риболов в района. Като морско чедо, арсеналецът е запален въдиچار още от детството си. Любими неговите места са Язовир „Копринка“ и поречието на Тунджа. Най-големият му трофей, засега, е 4,5-килограмов шаран. Любимият му способ е на дъно, но покрай това си, който също върви по стъпките на баща си, често хваща и на плувка, защото така се започва рибарският занаят.

Димитър Бахчеванов

От стр. 1

НИКОЛАЙ УЗУНОВ: ОТ УЧЕНИК РАБОТЯ В „АРСЕНАЛ“

Всъщност,

за Николай Узунув „Арсенал“ е много повече от трудов път

– тук е работила майка му, в 3/190, където се пенсионира, тук са работили двете му лели и техните съпрузи, тук работи съпругата му, с която

И до днес сърцето на Николай играе с народните ритми

всеки ден пътуват от Долно Сахране до Казанлък и обратно. С „Арсенал“ е свързан и един от най-хубавите периоди в младостта му. Напетият и весел по природа Николай играе в средношколския състав на Фолклорен ансамбъл „Арсенал“. Пъргав, с буйна

къдрава черна коса, винаги усмихнат, той е избран да бъде в работническия състав на ансамбъла, който е на високо, почти професионално, ниво. С ансамбъла, ръководен от Христо Стоянов, Николай Узунув участва във фолклорен фестивал в Дижон, Франция, където арсеналският състав печели отличието „Бронзово колие“. С ансамбъла изнася концерти и в побратимения на Казанлък град Сент-Ерблен. Пак с народните носии е посрещал и някогашния министър на отбраната генерал Добри Джуров. Репетициите били в т.нар. Червен салон. Неговата задача, освен да усвоява трудните стъпки на българските народни танци, била да осигурява пастички и бозичка на танцьорите в минутите за почивка, защото

тренировките били интензивни и продължителни, спомня си той за безгрижните млади години.

Николай се връща още назад във времето – като ученик от първи до трети клас е живял в Коми, АССР, където работил неговият баща. Ос-

вен Усогорск с влажния кли-

Преди години с ловната дружинка

мат и студа, стигащ до минус 30-40 градуса, той никога няма да забрави екскурзията до Москва и впечатляващия Червен площад.

И ловец съм, и пчелар съм

„Авджия съм от 1991 година, – споделя за своето дългогодишно хоби Николай Узунув. – Излизали сме на лов с Пано Козаров, Денчо Азманов, Атанас Бозов, който редовно ме караше с „Москвич“-а си. Истински Човеци! Толкова хубави спомени имам с тях!“. И с нотка на тъга отбелязва: „Времето много бързо минава. Сега ходим не толкова на лов, колкото да се разходим сред при-

родата. Напоследък дивечът доста намалю, но да си призная – най-хубавото не е уловът, а самата атмосфера, срещата с хората от ловната дружинка“.

Второто му хоби са пчелите – има няколко кошера, колкото да извади хубав мед за своето семейство. А то се увеличава – дъщеря им, която живее в Павел баня, ги е дарила с две внучета – момченце на 3 годинки и момиченце само на месец. Те са

най-голямата радост на фамилията. Има и брат, с когото се гордее, защото е успял в Англия, но за Николай опцията „чужбина“ не е стояла на дневен ред. Харесва му в България, в къщата в Долно Сахране със съпругата и близките си, с пчелните кошери и градината със зеленчуци, харесва му познатия път до „Арсенал“, където си знае работата и си тежи на мястото.

А от многобройните ловни приключения, от неочакваните срещи с мечки и други диви животни по горите, от

историите по време на турнетата с танцовия състав, Николай има дарбата да запомни най-интересните моменти и да ги разказва така живописно, че винаги става душата на компанията. „Покрай лова и

Ловът е най-старото хоби на арсеналеца

пчелите няма човек от Карлово до Николаево, който да не ме познава“, смее се арсеналецът и личи, че душата му е широка, весела. Душата на човек, който е намерил хармонията в себе си и се радва на всеки нов ден.

Юлия Младенова

ПРИЯТЕЛЯТ ТЕНЮ ПИНДАРЕВ

50 работи на именития български художник, почетен гражданин на Казанлък, Теню Пиндарев показва от личната

Теню Пиндарев е наричан от своите съграждани Царят на шаржа

си колекция бизнесменът Илиян Дончев в зала „Иван Милев“ като част от съпътстващите събития в програмата на Чудомирови празници 2025. Експозицията бе открита на 24-и март. Богатството на частната сбирка е изненада, но не съсем. Известно е приятелството на Дончев с Пиндарев и семейството му. Пословична е връзката на художника с родния град и неговите хора, много от които палят за него документи, творби и спомени, с които не искат да се разделят. Времето вече иска да бъдат разказани, си мисля, докато и тази вечер се вглеждам в устремните пръсти на розоберачките от Лито 4/19 – една от знаковите за Теню Пиндарев серия литографии с любимия му казанлъшки сюжет, която той ми подари преди 16 години. „Цикъл „Долината на розите“ Е/А. На Диана Рамналиева – с уважение! Март, 2009“ – написа художникът в долния край на литографията си. „Теню, да не забравяш!“, чувам гласа на съпругата му Донка, чийто фотоапарат е маркирал момента от снимката – 11/03/2009 14:53.

Влязох в дома на Пиндареви с притеснение

Познавахме се отдавна покрай моята работа в местната преса. Тя споделяха с казанлъчани

бяха важно нещо за художника, оставил много от годините си в култовия на времето хумористичен вестник „Сършел“, който публикува неговите карикатури. Десетки работи на Пиндарев са и по страниците на „Искра“ – не само в обичайната рубрика „Не съм от тях“.

Когато дойде юбилейната 85-та година на „Искра“, като негов главен редактор, реших, че трябва непременно да покажем в изложба точно този образ на изданието – веселото намигване на нашенците от карикатурите на наистина видните художници, които са му сътрудничали. Беше малко рисковано – в архива на редакцията всичко беше опоскано, оригиналите липсваха. От Пиндарев открих само една работа. От Чудомир, разбира се – нищо. От Петко Петков – само недовършени рисунки. Всичките ми опити да откроя оригиналите се провалиха и се наложи да търся нови карикатури от авторите на вестника, които обединих в името на изложбата „Искристи карикатуристи“. Хората се отзоваха, но изложба нямаше да има без основния набор работи в нея, които ми даде сем. Пиндарев. Даде ми ги с обич. Тяхната връзка с „Искра“ никога не бе прекъсвана. Чувахме се по телефона с Донка. Винаги се интересувах каква става в Казанлък, какво става с вестника и културния живот. Като истински възпитан и отдаден на изкуството човек, работил години наред близо до акад. Дечко Узунов като секретар, преводач и завеждащ международните връзки в СБХ, г-жа Пиндарева водеше и писмена кореспонденция. В годините на интернет тя пишеше страхот-

ха в „Искристи карикатуристи“ и с цялото си безразсъдство отидох да ги взема от тях с обществения транспорт. През цялото време, докато обсъждаме селекцията, се проклинах, че трябва да разнасям ценната папка оригинали по автобуси и таксито. Притеснението още набъбна, щом подписах протокола за приемането. Донка беше неуморна. Тя мило подканяше художника, докато той с бавни изразителни движения на молива, под фините си бели дълги пръсти, подписваше литографията. Тя следеше дали всичко е както трябва, защото той беше видимо уморен. Тя беше съставила списъка с работи за изложбата, заедно ги комплектовахме. Винаги в кондиция, г-жа Пиндарева знаеше какво прави. Тя старателно завърза папката, грабна я и затича с мен към таксито, спряло на сред булеварда в пороя от автомобили до Семинарията и сърчно ми подаде безценния товар, докато се качвах.

На изложбата, открита на 7-и юли, двамата не успяха да дойдат. Но изпратиха писмо с поздрав от художника. Още когато бях у тях, той не беше добре. Разбрах, че го виждам за последно едва накрая – когато дойде с бастунчето до вратата да ме изпрати. Той не бързаше, постоя. В погледа му улових нещо различно, осъзнах го после – прощаването за сбогом. Отиде си година по-късно. Знаеше, че си отива.

Искаше Казанлък да го запомни като вой, обичаше го

Затова помогна и за изложбата. Година преди това дари на библиотека „Искра“ стотици томове от библиотеката си, която опознах лично, докато с Донка в ателието му у тях тя ми открихна неговата Светая светих. „Диана, ела да си избереш нещо за спомен от Теню!“, каза тя след приятелския обяд с двамата, лично пригответен от нея. С тях винаги беше приятелски топло. Докато обядвахме, те не спираха да питат за Казанлък. Сигурно затова, някак естествено, докато търсех своя спомен от Пиндарев в ателието, посетнах към розоберачките с лъскавите пендари в огърлиятата – трябваше да бъде нещо от Казанлък. Много време стояха скрити тези розоберачки, но един ден рамкирах литографията и вече 10 години тя ми спомня всеки ден за тези

прекрасни хора – Теню и Донка, от която ми остана и още нещо – рецептата, с която ме посрещна. Приготвям я често. И винаги текат спомени: голямата изложба на художника в Софийска градска галерия в началото на новия век, за която Казанлък изпрати цял бус прия-

съпруга й арх. Сашо Тодоров, внук на художника Иван Милев. В последните си години семейството пребиваваше на хотел. За Чудомировите празници тогавашният директор на ЛХМ „Чудомир“ Пеньо Терзиев им пращаше специална кола. В къщата на Чудомир те бяха приети като у дома си. По всяко време на годината. Снимка за спомен ме връща заедно с тях към рождения ден на Терзиев през 2004-та по време на Празника на розата, когато Пиндарев стана почетен гражданин на Казанлък. Връзката си с това място Донка продължи и по-късно, отлично приета и от сегашния директор Добрина Матова. След смъртта на Пиндарева

Теню Пиндарев – Шарж на Чудомир, ЛХМ „Чудомир“

семейството направи дарение за музея – 340 тома от тяхната библиотека и 245 карикатури, шаржове и наброски, основа за юбилейната изложба на художника по време на Чудомирови празници 2021.

Казанлък почете художника и с цветни издания на негови шаржове и карикатури, издадени със съдействието на Ротари клуб преди повече от 20 години в албума „Моят Чудомир“, част

Донка Пиндарева, 2016 г. в ЛХМ „Чудомир“

само защото бе член на УС на Фондация „Чудомир“. Той живееше в празниците и затова продължаваме да го търсим сред публиката на събитията и днес, 15 години след кончината му.

В Казанлък и Донка идваше до самия си край –

заедно с дъщерята Силвия и

от който в оригинал сега може да се види в експозицията на „Искра“ 4 до 6-и април. Албум, плод на приятелството между Чудомир и Пиндарев, на приятелството с Илиян Дончев и Пеньо Терзиев. Приятелството с казанлъчани, което за Пиндарев значеше много.

Диана Рамналиева

4 юни 2004 г. – След обявяването на Теню Пиндарев за Почетен гражданин на Казанлък, от ляво надясно: Диана Рамналиева, общинският съветник Цветанка Пискова, Теню Пиндарев, пред него е Силвия, дъщерята на Донка Пиндарева, уредникът в ЛХМ „Чудомир“ Дичка Петрова, директорът на ЛХМ „Чудомир“ по това време Пеньо Терзиев, общинският съветник Тошко Барабанков

своя живот на страниците на в. „Седмица“, но особено много обичаха в. „Искра“, за който до последно бяха абониран на столичния си адрес. Вестниците

ни класически писма, някои от които си паза още. В едно такъв писмо получих съгласие за над 30 оригинални творби на Теню Пиндарев, които влязо-

бъде нещо от Казанлък. Много време стояха скрити тези розоберачки, но един ден рамкирах литографията и вече 10 години тя ми спомня всеки ден за тези

Рецепта на Донка Пиндарева

Пиле със зеленчуци в плик

4 сурови пилешки бутчета;

200 гр моркови, нарязани на кръгчета;

0.5 кг картофи, нарязани на филийки;

200 гр кисели краставички на кръгчета;

200 гр пресни гъби, нарязани на ситно;

250 гр масло;

куркума, черен пипер и сол на вкус.

Начин на приготвяне

Всичко се обърква в плик за печене, заедно с една чаена чаша вода. Пече се до загар на месото на загрята фурна – на 220 градуса.

Режисьорката Надя Асенова: ГРАД БЕЗ ТЕАТЪР Е СЕЛО

Режисьорката Надя Асенова е възпитаничка на проф. Валентина Гюрова от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Има над 20 години в театъра, тя е сред най-изтъкнатите театрални дейци в момента. На 26 март под нейната режисура бе представено новото премиерно заглавие на Общински театър „Любомир Кабакчиев“ – Казанлък, романтичната комедия „Любов и други бедствия... в офиса“ на Емил Брагински и Елдар Рязанов. Асенова е добре позната в града на розите, тъй като много пъти е била тук – и като гост-режисьор, и като щатен режисьор в местния театър в периода 2010–2012 година.

Новата постановка е поводът тя да гостува на страниците на вестник „Трибуна Арсенал“.

– Г-жо Асенова, как се пресече професионалния Ви път с тазгодишните Чудомирови празници?

– Винаги с удоволствие съм идвала в Казанлък, познавам голяма част от колегите, публиката, харесват ми атмосферата и духът на хората, живеещи тук. Дойдох по покана на директора на казанлъшкия театър Нели Шабанова, за което я благодаря. Зная какво означават Чудомировите празници за казанлъчани. За мен е чест да участвам в тях. Първоначално предложих три варианта за спектакъл, спряхме се на произведението на Емил Брагински и Елдар Рязанов „Любов и други бедствия... в офиса“.

– Тази пиеса играна ли е досега в България, разкажете за нейните автори?

– Емил Брагински и Елдар Рязанов е много успешен руски творчески тандем. Първият е кинорежисьор, вторият е негов сценарист. Те са автори на много любими и известни съветски филми през 70-те години на миналия век, сред които са „Ирония на съдбата“, който навре-

ме свързани с живота, но да не са толкова масови – да се играят от трима до шестима артисти. Тези и други техни творби се оказват еднакво успешни, както на сцената, така и в по-разширения им филмов вариант.

– Това не е ли много далече от днешната действителност?

– Преди две години направих „Ирония на съдбата“ със сценариста, с когото работя и сега – Кънчо Касабов. Тогава рискувахме, придържайки се към оригинала, но спектакълът бе много добре приет от публиката. По-възрастната част познава добре бита и живота през онзи период, а младите, макар че имаха въпроси, също много харесваха спектакъла. Така, както е при представянето на Шекспир – постановката се стреми да възпроизведе всичко характерно за епохата, в която авторът е живял.

Що се отнася за „Любов и други бедствия... в офиса“ мисля, че това заглавие не е представяно у нас. Дълго време то „лежеше“ в режисьорското ми чекмедже. По идея на Нели Шабанова

дружни усилия, се получи един добър театрален продукт, в чието основа е добрата история. А тя може да бъде разказана в различни варианти, в различни епохи, напред и назад във времето.

– Разкажете за екипа.

– Екипът е изцяло казанлъшки, актьори от местната трупа. Досега бях работила с двама от тях. Единият е Милен Вангелов, на когото е поверена главната мъжка роля. С него се знаем още от габровския театър, където бях режисьор. Ние се заскохме и в НАТФИЗ. Познавам работата му, работили сме с него поне по тричетири проекта. Другата актриса, с която съм работила, е Светлана Бургазова. Имам няколко представления, направени с нея на казанлъшка сцена. Останалите са млади хора, с които се срещнах за първи път, харесвам ги много. Виждам, че тук са приети много млади и талантливи актьори, предимно от НАТФИЗ и НБУ, които са минали през сериозна школа, работили са с преподавателите, които са имена и са създали поколения артисти. В главната женска роля е Ане-

са романтична комедия, затова в настоящата премиера се изисква много повече психология в актьорската игра. Другите колеги са Беатрис Благоева, която има доста години в казанлъшкия театър, и по-младите Мина Стойчева и Тодор Беров, които също имат своя принос в нашето театрално приключение.

– На базата на Вашия личен опит – как се развива българският театър в тези педесет години?

– В началото на новия век ситуацията бе много трудна. Отливът от театрите бе голям, след като изчезна инерцията от 90-те години. Парите за култура намаляха, беше студено в залите, нямаше пари за отопление. Тогава разбрах думите на моите преподаватели, че с театър трябва да се занимава само този, който не желае нищо друго да прави. В първият ми щатен театър – габровският, започнах да виждам как нещата започват да се оправят, с малки крачки. После имаше един период на увеличение на възнагражденията на театралите, а след това дойде и реформата, с която трябваше да се преборим, тъй като тогава целта бе да останат, едва ли не, само столичните театри. Политиката бе в по-малките градове да останат само открити сцени. Това бе една дълбоко погрешна политика, защото София и няколко други по-големи града не представляват цяла България. Родена съм в Перник, но съм израснала в столицата. Да, тя трябва да остане лидер, но за мен е много важно да се развият и провинциалните театри. Защото, ако искаме да има публика в тях, тя трябва да се възпита от нас, труженниците в по-малките градове. Категорична съм, че това е много важно. Защото, когато гостувам в други населени места, столичните големи театри или частни трупи не обгриват нито нуждите на публиката, нито тези, на културтрегерите. Те идват с популярни лица от телевизията или киното, играят представленията си, размиват зрителите и после ги забравят. А театралното изкуство, след музиката, като най-комуникационното, трябва да бъде представяно в цялото си многообразие, тъй като има силен въздействащ и възпитателски ефект върху публиката от различни възрасти. Моите преподаватели казват: „Театърът не е загнал повече от 2000 години, вие няма да го съборите“. А също така: „Град без театър е село!“. Затова явявам, че колегите от моето поколение, както и по-младите и по-старите, разбират колко е важно да развиваме театъра в малкия град.

Сега забелязвам повторно завръщане на публиката. Преди пандемията залите бяха пълни, но ограниченията оказаха много негативно влияние. Сега все повече хора отново разбират нуж-

дата от театралния живот, в който те също са основни участници. Хората винаги са предпочитали по-леките, булевардни постановки, но именно държавните и общинските театри успяват да запазят нивото и жанровото разнообразие.

– Има ли достатъчно съвременни български драматурзи, които да предлагат нови и интересни текстове?

– Като цяло тенденцията е, че има недостиг на съвременни българ-

Анелия Мангърова в главната роля в премиерния спектакъл на казанлъшкия театър

ски драматургични текстове. Има една много добра инициатива на Търговищкия театър – там организира международен фестивал „Бълшебната завеса“, който стартира като детски фестивал, сега се обогатява с юношеска проблематика. Правят и един конкурс, наречен „Зелената котка“, по произведението на Елизе Вилк, позната на казанлъчани с пиесата „Взрив“. Тенденцията е да се предлага драматургия, която да е ангажирана точно с проблематиката на младите хора, което е много добре. За съжаление, излизат текстове, но не всички са благодатни за поставяне. Нужно е още количествено натрупване, за да се пресее качественият продукт. Иначе, в София Яна Борисова има много хубави текстове, които започнаха да се представят и в извънстоличните театри. Теодора Димова, дъщерята на писателя Димитър Димов, също имаше своите изяви с няколко текста. Захари Карабашлиев, който е познат повече като романист, също има своя принос към новата българска драматургия с няколко свои пиеси. Но за пазара тези имена са малко, нямаме автор от рода на спомнатата вече Елизе Вилк, например. На мен много често ми се налага да преработвам и драматизирам – предимно български текстове. А, ако има достатъчно добри драматурзи, аз ще мога изцяло да се занимавам само с режисьорската си работа.

– Бихте ли дошли отново в Казанлък?

– Разбира се, и то не само във връзка с професионалната си дейност!

Димитър Бахчеванов

Сцена от новия спектакъл на театър „Любомир Кабакчиев“, сн. Илиян Мишев

то пускаха на всяка Нова година, също така „Служебен роман“ и „Гара за двама“. Интересното за тези заглавия е, че те първо се появяват като театрални постановки, а по-късно са екранизирани. Двамата решават, че многобройните театри в СССР имат нужда от комедии, които пряко

адаптираме текста – героите имат български имена, действието се развива също в държавно учреждение, но в случая – в Националната статистика. Отношенията между героите също са съвременни в една или друга степен. Мисля, че благодарение на творческия екип, с

лия Мангърова, която е завършила при проф. Пламен Марков, преди време тя имаше участия и в киното. Тук имам възможност да я гледам в комедията „Не сме обичай за вечеря!“ на Максима Боева. Двете комедии са доста различни – „вечерята“ е фарс, а „любовта и бедствията“

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН

Вълшебният разказвач на приказки

Ханс Кристиан Андерсен (1805–1875) е датски писател, станал световно известен със своите над 150 приказки, преведени на повече от 125 езика. Сред най-емблематичните са: „Храбрият оловен войник“, „Снежната кралица“, „Малката русалка“, „Палечка“, „Малката кибритопродавачка“, „Грозното патенце“, „Новите дрехи на краля“. Обявен е от датското правителство за национално богатство. От произведенията му са вдъхновени много пиеси, балети, игрални и анимационни филми. Писателят е посетил редица страни, вкл. и България. В негова чест са издигнати паметници, първият от тях – в Дания, приживе; създадени са биографични филми; в Китай и Япония са открити развлекателни паркове; улица в София носи името му. Под патронажа на кралицата на Дания се връчва международна награда на името на Андерсен, известна като Малката Нобелова награда. Сред носителите са Астрид Линдгрен, Селма Лагерльоф, Луис Карол, българските писатели Ангел Каралийчев и Валерий Петров.

Родената дата на знаменития разказвач – 2 април, е обявена за Международен ден на детската книга. През 2025 г. се навършват 220 години от рождението и 150 години от смъртта на Андерсен.

Детството. „Животът ми е истинска приказка, богат на събития, прекара!“ – обобщил за себе си Андерсен. Роден е на 2 април 1805 г. в гр. Оденсе, Дания, в бедно семейство. Баща му, също Ханс, бил обувар. Често четал на сына си. Майка му Анна Мари била перачка, почти неграмотна, но сърдечна жена. Ханс бил единствено дете, чувствително и много обгрижвано.

С изключение на дълбоките сини очи, имал не особено привлекателна външност – слаб, висок 185 см, дълъг нос и дълги крайници, наричали го „фенерен стълб“. Много шеги отнасял и заради тънкия си глас. Баща му, смятан за фантазьор, твърдял, че предците им са с благородническо потекло. Ханс Кристиан дори бил убеден, че истинският му баща е крал Кристиан VIII. Факта, че изненадващо получил по-късно щедра кралска стипендия, възприел като безспорно доказателство за това.

Завършил училище и работел като тъкач, шивач и в цигарена фабрика, където също бил подложен на подигравки. **Предсказанието.** През 1819 г. Ханс, на 14 години, решил да търси щастието си в Копенхаген. Мечтаел да стане актьор, певец или писател. Майка му отишла при известна гледачка на кафе, за да предскаже бъдещето му. Тя предрекла, че синът ѝ ще стане толкова известен, че в Оденсе „ще палят огън в негова чест“.

В Копенхаген. Ханс се озовал в столицата с няколко монети в джоба и с торбичка от майка му. Заради красивия му сопранов глас го приели в Кралския театър. Но когато гласът му мутирал, трябвало да напусне. Намерил си покровители, сред които бил съветникът Йонас Колин. Той му уредил стипендия лично от крал Фредерик VI и го изпратил да учи в класическата гимназия в Слагелсе, където педагозите забелязали изключителния му талант и го посъветвали да се занимава с писане.

Университетът. Продължил образованието си в университетта в Копенхаген. Пишел и четял много, посещавал лекции по драматургия, развивал стила и техниката си. През 1829 г. публикувал първите си творби, отзивите го окуражили. Поетът Ингеман го насърчил: „Вие имате скъпоценната способност да намирате бисери във всяка канавка. Не губете тази способност!“. Със съдействието на Колин отново получил кралска стипендия – за да пътува в чужбина.

Творческите успехи. През 1835 г. излязъл първият роман на Андерсен – „Импровизаторът“, донесъл му световна слава. Материалните му затруднения най-накрая приключили. Последвали романите „О.Т.“ и „Само цигулар“, книгите с разкази „В Швеция“ и „Албум без картини“, пътеписът „Базар на поета“ и други произведения. Написал и либретата на няколко опери. Срещал се с Менделсон, Шуман и Вагнер, популяризирайки музиката им. Рядко унищожавал нещо написано, дневниците и хилядите му писма са запазени.

Приказките. Андерсен не обичал да го наричат детски писател, той пишел и за възрастни пиеси, стихове, повести, романи. Приказките обаче заемат специално място в творчеството му, издателите просявали висок интерес към тях. Смята се, че най-старата му приказка е от ученическите му години – „Лоената свещ“. През 1835–37 г. излязъл първият том от неговите „Приказки“. Пишел приказки на всякакви теми – бързо и лесно, най-често за една нощ. Черпел вдъхновение от живота, от народния епос и от собствената си фантазия. Стильот му бил прост и достъпен. Смятал, че всичко в този свят е прекрасно; и листенцата на цветята, и малкият бръмбар, и пързалката... Героите му предизвикват симпатии. В много от приказките му има силен автобиографичен елемент. А някои се интерпретират като притчи. Фразата „Царят е гол!“, например, се е превърнала в крилат израз.

След 1845 г. приказките на Андерсен са превеждани на много езици. В България се издават от 1893 г. в превод от руски, немски или английски. **Славата.** В края на 40-те години на 19 век писателят бил вече международно известен. Приказките „Грозното патенце“, „Малката русалка“ и „Снежната кралица“ се превърнали в класика в литературата за деца. През 1847 г. бил триумфално посрещан в Англия. Бил канен на приеми, запознал се с известни личности. В европейските страни разказвачът бил любимец на децата. Те обичали слабия, висок и остронос господин в черен костюм, с бастун, с неизменното цветче в бутониерата и с голяма носна кърпа в ръцете.

Веднъж, обикаляйки бедните квартали на Копенхаген, едно момченце, в знак на благодарност, пхнало в ръката му малко оловно войничко. Друг път синеоко момиченце му подарило листенца от роза. Тези подаръци Андерсен приключило пазел – били му по-скъпи от всичките му награди.

Пътешествията. Писателят обичал пътешествията. За 15 години направил 30 пътувания – в Германия, Швеция, Швейцария, Франция, Австрия, Холандия, Испания, Италия, Малта, Гърция и др. „Да пътуваш, означава да живееш“,

твърдял той. Навсякъде бил приеман с внимание от най-бележитите си съвременници – Хайне, Юго, Балзак, Лист и др. Впечатленията си описал в редица пътеписи, най-известният от които е „Базар на поета“.

По българските земи. През 1841 г. Андерсен, на 36 години, пътувал с параход по Черно море и Дунав. Впечатленията си от българските земи споделил в пътеписа си „Пътуване по Дунав“. Първите градове, покрай които минал, били Тутракан и Силистра. По живописен начин описал градинките пред домовете, полуголите тичачи деца,

жив... Плашел се от тъмното и от кучета. Много страдал и от критиките. Събирал си положителните статии във вестниците и ги четял протъпен.

Обожавал фотографията, известна била страстта му да се снима. От 1843 г. до 1875 г. се снимал над 200 пъти! Бил суетен, най-често го снимали седнал и в профил, така изглеждал по-добре.

Личният живот. Писателят бил мил и учтив човек, но самотен и жаден за любов. Точно заради това написал „Грозното патенце“. Често се влюбвал в жени, които не отвърждали на чувствата му: Риборт Войт – сестра на негов приятел, Софи – дъщеря на известен лекар, Луизе – дъщеря на Йонас Колин. Йени Линд – прототип на снежната кралица, отхвърлила предложението му за брак. Според някои, писателят изпитвал увлечение и към своя пол, но и там срещал разочарования. Той не създавал семейство, нямал деца.

Смъртта. Здравото му не било съвсем добро. През 1872 г. паднал от леглото си и получил множество травми, от които не се възстановил. После му открили рак на черния дроб.

Великият писател, увенчан със световна слава, умира на 70 години – на 4 август 1875 г. В Дания бил обявен национален траур. Погребан е в Копенхаген под звучите на кралската гвардия. Много хора отишли да се простят с него.

Преди смъртта си той обсъдил с един композитор музиката за погребението си: „След мен ще вървят и много деца, нека ритъмът да е съобразен с малките им крачки“.

Паметниците. Освен, че му изплатило специална годишна пенсия, датското правителство издигнало паметник на Андерсен в Копенхаген приживе – така, както самият писател желаел – да е седнал, с книга в ръка. На този първи паметник бронзовото коляно на Оденсе, който е във вълна. Най-впечатляваща е статуята „Малката русалка“ – символ на Копенхаген. Паметници на Андерсен има и в Ню Йорк, в Чикаго и в гр. Солвенг, Калифорния.

Новият музей. През 2021 г. по проект на японския архитект Кенго Кума, в Оденсе, на площ от 5600 кв. м, е открит нов музей на писателя – с огромна колекция от негови вещи и ръкописи.

Към реконструираната му къща са добавени нови пространства, включително необикновена градина лабиринт. Музеят наподобява приказна гора, две трети от него са под земята. Там пред очите на посетителите се представя вълшебният свят на Андерсеновите приказки.

Мария Рашкова

Първият паметник на Андерсен, издигнат му приживе

прелестните огради от червенокафява пръст, красивите долини, прекрасния табун от черни коне... Когато пред погледа му се открил „важният български град Русчук“ / Русе/, останал възхитен от къщите, градините и многобройните минарета: „Човешка ръка ги е сътворила!“! След това възхищението му се превърнало върху Свищов и Никопол, Оряхово и Лом, най-вече върху природата: „Прекрасна планинска земя, величието ти подтиква душата към всоудайност!“.

Последната спирка на писателя по нашите земи бил Видин. Слязъл на пристанището, но не можел да влезе в града – корабът идвал от Константинопол, където имало епидемия. За да не предесе треска или чума,

Градината на новия музей

пътниците преминали през процедура за „опушване“ срещу зарази. На границата със Сърбия се обогузал с нашата страна, пленила възбращението му: „Сбогом, българска земя!“.

Страховете. Андерсен бил странен човек, имал много фобии. Страхувал се да не настине, да не полудее, да не го обераат, да не си изгуби паспорту, да не изхарчи много пари, да не изгуби зъб – вярвал, че от броя на зъбите зависи плодovitостта му като автор, да не се зарази с паразити – затова не ядял свинско, да не умре в пожар, да не бъде погребан

японския архитект Кенго Кума, в Оденсе, на площ от 5600 кв. м, е открит нов музей на писателя – с огромна колекция от негови вещи и ръкописи.

Към реконструираната му къща са добавени нови пространства, включително необикновена градина лабиринт. Музеят наподобява приказна гора, две трети от него са под земята. Там пред очите на посетителите се представя вълшебният свят на Андерсеновите приказки.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Владимир Чучумчиев, Янко Запрянов, Добрин Драгнев, Петя Папазова, Иван Иванов. **Редакторски:** Юлия Младенова - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Невена Атанасова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал": Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg, главен редактор; Диана Рамналиева, e-mail: d.ramnalieva@gmail.com; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, mvrashkova@abv.bg; Димитър Бахчеванов: 0882 21 01 00